

Fekete Vince

Vargaváros

Versek

Profilkép

Válaszolni akartam akkor rögtön persze
de nem tudtam sem írni sem telefonálni
csak pár nappal azután tört rám valami
kényszer hogy hirtelen egy adófelajánlás
papírjára rovom ezeket a felzubogó
sorokat mondatokat mert nem találtam
a kis noteszt a táskámban telefon kulcsok
és egyebek közül hirtelen előkotorva
elérni lassan a lélek elérhető egyensúlyi
állapotát azt akartam miközben ülök
az erdőszéli dombon az udvaron
a szőlő árnyékában a lombhullató fenyők
az orgona szomszédságában a száz (hány?)
éve halottaktól kőhajításnyira a két templom
katolikus és görögkatolikus (ortodox?)
által befogott térben s mint valami
kifeszített dróton madzagon vonulni
kezdenek előttem emlékeikbe burkolózva
némán a napsütötte pázsiton jönnek füstbe
ködbe felhőkbe bugyolálva a mohos
kőkeresztjeik alól a szélfúttá sírjaik
mögül egyesével láthatatlanul apró
csontvázaikkal *melyek mindenikéhez*
belőlem is tapad valamennyi por
ugyanolyan esendő és bűnös mint
amilyennel ők trágyázzák e földet
nézem őket kicsik és nagyok apák
és nagyapák és dédapák halotti menete
jön és vonul a direkt termő szőlők orgonák

lombhullató fenyők a kertek zöldségesek között végig a szertesét dobált flakonokkal teleszórt utcán lassan lépegetve jönnek mind akik porladnak öt-tíz-száz vagy ki tudja hány éve mialatt én itt kaszálok nyesek a kertben öntözők diót almát körtét szedek pálinkát főzök zöldséget pityókát gyűjtök be a pincémbe jönnek a szomorúságukkal a boldogságukkal ami *nem volt több mint egy-egy szünetjel* mintha csak intettem volna nekik hogy ide csak ide helyiek és környékeliek havasok dombok de főleg sírdombok mélyeinek lakói jönnek vonulnak a sorsról akarnak beszélni arról ahogy valaha ők is találkoztak egymással a világról a levélről és az ágról akarnak szólni hogy szélfútta levél a világ idézni a sirályos költőt a szintén holtat a csontvázát mint ketrecét rázót de hol az ág de ki az ág kérdezi miközben markolja a rácsait az őszinteségről a vádról és a kétségbeesésről a számonkérésről a szemrehányásról és kiszolgáltatottságról miközben vágyról együttlétről hiányról is és bocsánatról és kiengesztelődésről is ahogy szakadnak ki belőlünk is egymás után mint sírjaikból a vázak itt a határozatlanság is és a szófukarság is pedánsan elegánsan a belenyugvás és az engedékenység is miközben kaparjuk az utunkat a sírunk felé mi is mindannyian válaszolni akartam leírni akartam akkor rögtön de nem tudtam egy betűt nem tudtam volna papírra vetni s lám most buknak ki szakadnak ki belőlem a szavak vonulnak bennem előttem mint

ezek itt a szomszédos domb alól vonulnak
hozzád feléd kaparnak azt akarják hogy
magadba fogadd őket mint a kert mint a
vidék a táj fogadj magadba drága kertem
fogadj és kapcsoldj véráramaidba engem
mint régi fotót régi-új profilképét a világ
ahogy ott ülsz gazdag asztallal megrakottan
magad előtt abban a pillanatban kattant a gép
a telefon amikor arcod felparázlik romok
az arcon az elválás romjai de mégis szép
és kiegyensúlyozott a romok szépséges
ornamentikája rajta fogadj magadba
mondom miközben perdülsz-fordulsz
incselkedsz velem miközben már pár
órája úton vagyok megyek el onnan
messze kilométerekre vissza a kertbe
a dombhoz a templomokhoz a csontvázak
zenéjébe vonulásába nem tudok elszakadni
tőlük és látok és hallok ahogy ülsz ott egyedül
nyakadat átölelem mindenki előtt folynak
a könnyeid nem akarom elveszíteni mondja
fogadj magadba kert föld vonuljanak
előtted a kiszakadók fogadj magadba
zúg az idő suhognak a vázak különben
csend van mindenütt virágoznak a fák
illatoznak a füvek zaklatott zavart és szakad
ki szakad szét szakad szét szakad ki a
a hangból a tájból kebelből szakad ki –
fogadj magadba Minden

Vargaváros. Századelő

Montázs

In memoriam Földi István

És most itt állnak otthontalanul, becsapottan, kifosztva és megalázva a hajdani hősök valami vad összevisszaságban, a hajnali homályban derengő kapuk előtt...

Pattogva és szikrázva trombita harsan a városi laktanyából, az ügyeletes tiszt kurta mondatai, a kapuőr harsány *vigyázza* az ódon épület falai között. Világoskékre meszelt, hófehérre festett házak, jobbról-balról kiálló ereszeikkel, avatag zsindeles tetejükkel, aránytalanul nagy tetőszerkezetükkel, parányi fatáblás ablakaikkal. A közvetlenül az utcára nyíló, tavasztól ősziig nyitva tartott ajtók mögött az óriás tölcserű gramofonok, vetetlen ágyak és a polcokra meg rudakra helyezett csizmák, topánkák, gallérok, szerszámok avíttas kellékei között csendesen és megfékezhetetlenül ragyog fel a nap. A kanális-öblökben felgyűlt sok szemét, bőrdarabkák, kenyér és paprikás krumpli illatát görgeti utcavégről utca-végre az időnként föltámadó és elhaló szél. Megremegnek a füstölgő zsindeles házak tetején a bádog forgókakasok, fűrész kap bele a gyalult deszkába, hasítanak a gyaluk, pattog az eszterga, távolabbról a fakalapáccsal egyengetett bádog jellegzetes pengése, a bankli egyenletes dobogása. Bégetni kezdenek a juhok, visítani a malacok, egymást túlharsogva rőfögnek a disznók, elbődül tova egy istállóban egy éhes borjú. Zörög a lánc a kúton, ahogy nagy gyorsan lefelé eresztik,

inasok, segédek álmosan bámulnak maguk elé, a friss vízzel egymást locsolva, prüszkölve mosdanak. Befut az állomásra a reggeli vonat, a rikkancs futólépésben viszi már a friss újságot a piactér felé, döcögnek a fiákerek, kigördülnek az utcákból a kétkerekű csizmadia-taligák a rakományukkal, taszítják-tolják a mejjes kötényükben, háziszótt nadrágjukban szurtos inasok, utánuk jönnek majd sorban a mester úr, a segédek és a téns-asszony. Beindul az élet a piactéren, sátrak, szekerek, portékák, nézelődő falusiak, alkuk, vásárok, áldomások. Aztán a piac kiürül, az akasztószegekről eltűnnek a csizmák, fazekak, cipők, már fut is a kicsi inas bőrös húsért Györffihez. Bindernél ma friss csapolás lesz. Az öregsegéd megkezdi a hazapakolást. A mester urak úgy lépnek be a korcsomába, mint aki hazamegy, ki-ki a megszabott helyére. De másnap a pirkadó hajnal már ugyanott találja őket álmosan, még az esteli hegedű hangjaival a fülükben.

Márton

Ádám Gyula fotói alá

1

Nem az üres madárfészkek, a lengedező ökörnyál,
dérlepte mezőkön a kikericsok lila virágai,
a tél szaga a falvak, városok fölött, a vándormadarak,
a fecskék, gólyák, búbicek, szárcsák, gémekek, darvak,
nem a vadlibák, vadkacsák, akik már rég elhúztak
melegebb vidékekre,
nem az északról helyükbe megérkezett csonttollúak,
pirókok, gatyás ölyvek,
vagy hogy megszakad a fű gyökere, eljön október,
a jószágot meg az autókat be kell terelni az istállóba
meg a garázsokba,
hogyan beköszönt a makk érésének kezdőnapja,
elindulnak a nagy kocsik meg az utánfutós autók
káposztával gazdagon megrakva messzibb vidékekre,
a közeli hegyekből lejönnek a nyájak, átveszik a
gazdák a juhaikat, kiszámolják a bért s a természetbeni
járandóságot a pásztorokkal, öregbojtárokkal, számadókkal,
a kapuk előtti padokon üldögélő öregek pedig már sejtik,
érezik, hogy lassan az ő idejük is lejár, hogy a gyümölcsperítő,
paradicsomérlelő, szőlőédesítő, selymes, bársonyos napsugárból,
ami végigsimít a még sárgálló tarlok között, már hiányzik az
augusztusi fickós lobogás, beköszöntenek a kora őszi fagyok,
megjelenik az első dér, az első havazás... Nem, nem, nem az alma-,
nem a füge-, a csipkebogyó-, a feketeribizli-,
nem a meggybor, nem a cukorból, porból készült Muscatol,
Muscatin vagy Vin de masă (Porból lettél s borrá válasz!), hanem
a pityókáért elcserélt szőlő, s az ebből a szőlőből – csakis az
isteniek által – készített isteni nedű: a pityókabor.

A szerző a könyv megírása idején a Nemzeti Kulturális Alap alkotói ösztöndíjában részesült.

Nemzeti Kulturális Alap

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.
www.magveto.hu
www.facebook.com/magveto
magveto.kiado@lira.hu
Felelős kiadó Dávid Anna

Készült a Gyomaikner Nyomda Zrt.-ben,
a nyomda alapításának 137. esztendejében, 2019-ben.
A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja.
Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató
www.gyomaikner.hu

Felelős szerkesztő Szegő János
Kézirat-előkészítő Hradeczky Moni
Korrektor Schmal Alexandra
A védőborító Ignác Szabolcs fotójának felhasználásával készült
A könyvet Pintér József tervezte
Műszaki vezető Takács Klári
Kiadványszám 9063
Minion betűtípusból szedve
ISBN 978 963 14 3946 5